

Asiakasmaksujen alentaminen tai perimättä jättäminen

Asiakasmaksujen alentamista ja perimättä jättämistä ohjaa laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (1992/734). Asiakas voi saada sosiaali- ja terveyspalveluiden maksuihin myös toimeentulotukea. Maksun alentaminen tai perimättä jättäminen ovat kuitenkin ensisijaisia toimeentulotuen myöntämiseen nähden. (Stm, kuntainfo 10/2018).

Asiakasmaksuissa asiakkaan on ensisijaisesti normaali kuukausimaksuja suurempien laskujen osalta sovittava laskuttajan kanssa maksusuunnitelmasta, jos laskun maksaminen kerralla ei ole mahdollista. Maksusuunnitelma tehdään asiakaskohtaisen harkinnan mukaisesti.

Asiakasmaksun alentamista tai siitä vapauttamista voi hakea kirjallista lomaketta käyttäen tai vaihtoehtoisesti vapaamuotoisella lomakkeella tai suullisesti, mikäli henkilö ei korkean iän tmv. syyn vuoksi pysty hakemusta itse laatimaan. Hakemista edellyttää kaikkien kohdalla kirjallisen lomaketta vastaavien tietojen saaminen.

Päätös asiakasmaksun alentamisesta tai siitä vapauttamisesta tehdään määräajaksi, enintään vuodeksi kerrallaan. Pääsääntöisesti asiakasmaksun perimättä jättäminen tai alentaminen myönnetään hakemuksen jättämiskauden alusta. Jo määrätyn maksun perimättä jättämisestä päätöksen tekee kaupungin rahoitusjohtaja sosiaalityöntekijän valmistelun pohjalta.

Sosiaalihuoltolain mukaisen asumispalvelun ja vammaispalvelun osalta asiakasmaksun suuruus tarkistetaan tarvittaessa. Lapsiperheiden kotipalvelun osalta asiakasmaksuvapautusta voi hakea lomakkeella, jonka liitteenä ovat tulotiedot ja muut tarvittavat selvitykset.

Asiakasmaksujen alentamiseen tai vapautukseen liittyvä laskelma on rinnastettu toimeentulolaskelmaan tai maksuista perittävän asiakasmaksun laskelmaan. Hakemuksessa otetaan huomioon hakijan ja hänen puolisonsa kaikki tulot ja varallisuus.

Toimeentulotukilaskelmassa hakijan menoina huomioidaan automaattisesti toimeentulotuen (7§) perusosaa vastaava summa, joka sisältää laskelmassa ravintomenot, vaatemenot, vähäiset terveydenhuoltomenot sekä henkilökohtaisesta ja kodin puhtaudesta, paikallisliikenteen käytöstä, sanomalehden tilauksesta, puhelimen käytöstä sekä harrastus –ja virkistystoiminnasta aiheutuvat menot sekä vastaavat henkilön ja perheen jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvat menot. Näistä menoista ei tarvitse toimittaa tositteita.

Talletukset eivät voi ylittää 3500 euroa yksinasuvalla (pariskunnalla 7000€). Kodin arvoa ei oteta huomioon. Vaikeasti realisoitavissa olevan omaisuuden esim. asunto-osake, jossa on useita omistajia tai vaikeasti realisoitava vanha omakotitalo haja-asutusalueella huomioiminen harkitaan tapauskohtaisesti. Samoin harkitaan tapauskohtaisesti asiakkaan kokonaistilannetta, mikäli asiakkaalla on useita lainoja lyhennyksineen. Edelleen viranhaltijalla on mahdollisuus käyttää harkintaa myös huollollisten syiden perusteella.

Hakemukseen vaadittavat liitteet sekä hakijalta että hänen puolisoiltaan:

- Pankkitiliotteet kaikista tileistä viimeisiltä kahdelta kuukaudelta.
- Tositteet kaikista hakemuksessa mainituista menoista.

- Tositteet tai apteekin laskelma lääkkeistä.

Hakemusta ei voida käsitellä ilman vaadittavia liitteitä. Tarvittaessa tiedot voidaan tarkistaa Kelasta. Kotihoidon/palveluasumismaksujen ja muiden annettujen palvelujen maksutiedot ovat saatavilla asiakasohjausyksikössä, joten niitä koskevia tositteita ei tarvitse erikseen toimittaa.

Velvollisuus tietojen ilmoittamiseen ja mahdollinen takaisinperintä

Asiakkaalla on velvollisuus ilmoittaa mahdollisista muutoksista tulotiedoissa tai olosuhteissa.

Jos asiakas jättää sosiaali- ja terveyspalveluiden asiakasmaksun maksamatta, siitä voidaan periä viivästyskorkoa ja se on suoraan ulosmittauskelpoinen ilman käräjäoikeuden päätöstä.

Asiakasmaksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta, mikäli maksun määräämistä koskeva päätös on perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin (asiakasmaksuasetus 31§).

Hakulomake liitteenä.

Sosiaali- ja terveysjohtajan ehdotus:

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää hyväksyä asiakasmaksujen alentamisen tai perimättä jättämisen asiatekstin mukaisesti 1.1.2021 alkaen.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot: lakimies Soile Lepistö